

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

svým členům a příznivcům
v první polovině nového roku
2012

Vážení a milí přátelé,

v novém roce mezi vás opět přicházíme se zajímavým a pestrým programem. Vlastivědná společnost muzejní se rozrůstá, přichází mezi nás noví členové a šíře našich aktivit narůstá. Zajímavý program vycházek, exkursí, zájezdů a přednášek začíná opět tradičním novoročním setkáním u památek města Olomouce a již v únoru nám nabídne své akce obnovená národopisná sekce.

Končí doba náročné a několikastupňové přestavby objektu Vlastivědného muzea, kde by se po rekonstrukci měly letos otevřít nové stálé expozice, nový vstup do budovy přímo z ulice a také informační centrum. Pro nás by měla být opět přístupná horní klubovna.

Aktuální informace o případných změnách u našich akcí uvedených na následujících stránkách i jiná sdělení bude nadále uvádět kulturní měsíčník KDY-KDE-CO, ještě pohotovější zprávy najdete v naší vývěsce na budově muzea na náměstí Republiky.

Věřím, že si členové VSMO i široká olomoucká veřejnost vyberou z naší pololetní nabídky uvedené v tomto listu vše, co je bude zajímat. Těším se na častá setkání s vámi a přeji všem hodně sil, zdraví a dobré pohody v novém roce.

Ján Kadlec, předseda VSMO

V činnosti VSMO může být jednou z nejdůležitějších událostí právě ukončeného roku obnovení činnosti tradiční **sekce národopisné** po několikaleté odmlce. Šíření poznatků o bohatém kulturním dědictví našich předků z Hané má tedy opět novou šanci i v Olomouci. K elánu obnovitelů bude ovšem potřeba přidat také vstřícný zájem veřejnosti. (První nabídky k tomu najdete na následujících stránkách.)

Foto Vl. Galgonek

Zbývá také povinnost

Naším věrným členům je známo, že Nový rok přináší také povinnost obnovit členství úhradou členského příspěvku (v nezměněné výši 100 Kč za celý rok, studenti za polovic) způsobem rovněž už zavedeným: poštovní složenkou, bankovním převodem, nejlépe přímo v naší kanceláři (v domečku) každé pondělí a čtvrtek. Tam samozřejmě s radostí uvítáme i nové zájemce o naši činnost!

Po dvou letech k našim dobrovolným povinnostem přistupuje i významné členské právo aktivně se zúčastnit **VÝROČNÍ ČLENSKÉ SCHŮZE VSMO**, která se sejde **v úterý 24. dubna 2012** v 16 hodin ve Václavkově sále Vlastivědného muzea v Olomouci na náměstí Republiky 5.

Ať jsou všechna naše setkání v muzeu i mimo ně vždy přínosná a v dobré pohodě.

Foto J. Kadlec

PŘEDNÁŠKY – BESEDY

Tato setkání proběhnou jako již tradičně vždy **VE ČTVRTEK od 17 hodin**, s jedinou výjimkou **VE VÁCLAVKOVĚ SÁLE** Vlastivědného muzea na náměstí Republiky:

5. ledna 2012 – Jaroslav Křička a Olomouc. Přednáška Prof. PhDr. Aleny Burešové z katedry muzikologie Filozofické fakulty UP, připravila sekce hudební.

12. ledna – Obvyklý přehled archeologických výzkumů na střední Moravě v uplynulém roce 2011 v podání pracovníků pěti archeologických pracovišť z Olomouce, Brna a Prostějova. Připravila sekce archeologická.

19. ledna – Poznatky z cest Paraguaí, Brazílií a Argentinou doplněné obrazovou dokumentací opět v podání osvědčené cestovatelky Ing. Heleny Červinkové. Připravila sekce přírodovědná.

26. ledna – Olomoucká pevnost v 19. století. Na pozvání sekce historické promluví PhDr. Michael Viktořík z katedry historie FF UP, autor nedávno vydané obsáhlé publikace na toto téma.

2. února – Besedu o knížkách, nakladatelích a knihkupcích s Jaroslavem Václavem (jedním ze zakladatelů nakladatelství Votobia) připravila sekce literárně-historická.

V pátek 3. února v 15 hodin – Pravidelné setkání sekce pro dějiny lékařství vyplní přednášky doc. RNDr. Josefa Pešáka, CSc.: Tvorba hlasu a léčení koktavosti a primáře MUDr. Zdeňka Záboje: Historie, současnost a budoucnost české geriatrie.

9. února – připomene Obnovená sekce národopisná masopustní tradici u nás i v zahraničí (např. v Nizozemí) – s ochutnávkou tradičních jídel a nápojů. Provází Mgr. Kateřina Vaňková.

16. února – O dojmech z cest po Kavkazu doplněných obrázky promluví Ing. Jiří Lazebníček, předseda sekce přírodovědné.

23. února – Třetí díl seznámení s technickými památkami střední Moravy. Promluví Karel Faltýnek z Národního památkového ústavu v Olomouci. Připravila sekce archeologická.

V pondělí 27. února v sále Muzea umění (v Denisově ulici) – Promluví Mgr. Květa Fridrichová na téma **Dějiny moravského varhanářství v publikacích Zdeňka Fridricha.** Zve nás sekce hudební.

1. března – S životem a dílem našeho rodáka Ernsta Tittela, hudebního skladatele a pedagoga, i s ukázkami jeho prací nás seznámí Ing. Ladislav Kunc, předseda sekce hudební.

8. března – O poznacích z cest napříč Korsikou bude hovořit přírodovědec a fotograf Ing. Jiří Lazebníček, sekce přírodovědná.

Z bezmála čtyřiceti nabízených akcí bude větší polovinu opět hostit rekonstruovaný Václavkův sál.

15. března – Památce významného moravského politika Mons. Františka Hály (1893–1952) patří přednáška Prof. PhDr. Miloše Trapla, CSc., z katedry historie FF UP. Sekce Historická Olomouc.

22. března – Starověká Trója očima slovenského archeologa. O svých osobních zkušenostech z práce na eponymní archeologické lokalitě promluví PhDr. Peter Pavúk, PhD., z Univerzity Komenského v Bratislavě. Připravila sekce archeologická.

29. března – Z bojů za českou školu v Olomouci (ke 140. výročí vzniku Matice školské) promluví PhDr. Milan Tichák, sekce Historická Olomouc.

V následujících měsících dáme přednost setkáním mimo prostory muzea při vycházkách, exkursích či zájezdech. Ve Václavkově sále muzea (případně, podle okolností, v Horní klubovně) se sejdem pouze:

ve čtvrtek 12. dubna při slavnostním otevření zrekonstruovaných prostor v přízemí a zpřístupnění nově uspořádaných muzejních expozic,

v úterý 24. dubna na již vzpomenuté členské schůzi VSMO a pak ještě na zbylých akcích:

v pátek 20. dubna, kdy nás sekce dějin lékařství zve na přednášku MUDr. Vladimíra Jordy: **Italská Padova a její medicínsko-historická tradice.** (Začátek v 15 hodin.)

17. května přijal pozvání naší sekce přírodovědné rostlinolékař Ing. Jaroslav Rod, CSc., s přednáškou a videoprogramem na téma **Když rostliny stůňou.**

24. května pozvala sekce přátel Slovanského gymnázia doc. PhDr. Evu Doupalovou, CSc., k besedě **o současných trendech literatury pro děti a mládež.**

7. června národopisné ohlédnutí **za erotikou našich babiček** nabídne Mgr. Kateřina Vaňková ze sekce národopisné.

V pátek 8. června proběhne další přednáškové odpoledne sekce **pro dějiny lékařství**, o jehož programu (z oboru mikrobiologie a antibioterapie) budeme včas a obvyklou formou informovat.

VYCHÁZKY – EXKURSE

Až na (dvě) výjimky se konají vždy **V SOBOTU**, v časech níže uvedených.

Po tradiční NOVOROČNÍ VLASTIVĚDNÉ VYCHÁZCE (1. ledna 2012 od 14.30 hodin se srazem u muzea na náměstí Republiky) pokračuje naše nabídka:

4. února – nás zve národopisná sekce na **masopust v Cholině** se začátkem ve 14 hodin, nejen k prohlídce dodnes udržovaných zvyků (obchůzky, závěrečné veselice apod.), ale i k pohledu do zákulisí každoroční zvykoslovné akce. Doprava tam i zpět individuální. O případné jiné dohodě budeme ještě informovat.

31. března – vycházka do probouzející se jarní přírody v lužních lesích **Litovelského Pomoraví**. Vlakem do Střeneš (7.38 hodin z Olomouce, hl. n.), odtud pěšky do Horky nad Moravou Vedou Ing. J. Lazebníček a PaedDr. T. Homola.

7. dubna – totéž do lužního lesa **Království u Grygova** (s případnou zachůzkou za kvetoucími koniklecí do Bílých hlín u Krčmaně). Odjezd vlakem do Grygova (7.31 hodin z Olomouce, hl. n.).

14. dubna – návštěva **fortu č. XI nad Slavonínem**. Provází Ján Kadlec, sekce Historická Olomouc. Sraz ve 14 hodin u kostela ve Slavoníně (z Olomouce nejlépe autobusem MHD č. 17).

V úterý 17. dubna – exkurse do barokního chrámu P. Marie Sněžné (prohlídka varhan, ukázka varhanní hry). Vede Ing. Ladislav Kunc, sekce hudební. Sraz před kostelem v 17 hodin.

21. dubna – **Po stopách dolování pod Svatým Hostýnem**, prohlídka dokladů těžby strategických surovin od dob Keltů po novověk. Provází Dalibor Kolbinger,

Poznání unikátních stavebních památek na olomouckou pevnost si znovu rozšíříme (14. dubna) prohlídkou dalšího fortu u Slavonína.

předseda moravskoslezské pobočky České archeologické společnosti, pořádá naše sekce archeologická.

Sraz v 9 hodin na bývalém autobusovém nádraží u tržnice, odjezd vlastními auty (s volnými místy pro příchozí). Nutno však oznámit P. Kalábkové na tel. 603 591 821 nebo mail pavlina.kalabkova@upol.cz.

5. května – vlastivědná vycházka **po zmizelé Olomouci** mezi Terezkou a Kateřinskou branou. Provází PhDr. Milan Tichák, sraz ve 14 hodin u Terežské brány.

Ve čtvrtek 10. května – exkurze do literárního archivu Vlastivědného muzea v Olomouci. Na přání sekce literárně-historické provází Mgr. Urban. Sraz v 16.30 hodin v muzeu.

V sobotu 19. května od 10 hodin nás seznámí Mgr. Richard Zatloukal z Národního památkového ústavu s **výsledky další etapy archeologického výzkumu** na Dolním náměstí. Sraz u orloje.

26. května – výlet literárně-historické sekce **za památkami města Šternberka**. Vede Mgr. Jana Loskotová, přesné informace o programu a čase společného odjezdu sdělíme mj. ve vývěsce VSMO u muzea.

2. června – historický výlet do Holice se sekci Historická Olomouc. Provázejí PhDr. Milan Tichák a Ján Kadlec. Sraz ve 14 hodin na zastávce autobusů č. 19 nebo 23 U Mlýna v Holici.

9. června – Středověkými a novověkými stezkami do Olomouce je téma putování po zbytcích historických komunikací přes Konickou vrchovinu k Olomouci v programu archeologické sekce. Vede Mgr. Pavel Šlězár z NPÚ v Olomouci. Odjezd v 9 hodin (a dále, jak uvedeno u akce 21. dubna).

16. června – exkurse na folklorní festival **V zámku a v podzámčí v Přerově**, letos na téma Mnoho podob lásky. Pořádá sekce národopisná, vede Mgr. Kateřina Vaňková. Čas a způsob odjezdu ještě oznámíme.

Co nového z olomoucké historie objevili archeologové na Dolním náměstí, se opět dozvíme 19. května.

Foto na této dvojstraně J. Kadlec

ZÁJEZDY

Tentokrát dvakrát **v sobotu**, dvakrát **v pátek**. Autobusy vždy čekají v uvedený den a hodinu na bývalém autobusovém nádraží **U TRŽNICE**.

V pátek 4. května – na Valašsko po trase **Valašské Meziříčí** (s návštěvou známé gobelinky) – **Rožnov pod Radhoštěm** (skanzen) – **Frenštát pod Radhoštěm**.

Odjezd v 7 hodin, cena 180 Kč.

V sobotu 12. května – kousek za hranice republiky, přes **Králíky** do polského **Kladska** (s prohlídkou staré vojenské pevnosti a historického jádra někdejšího města českých králů).

Odjezd v 6 hodin, cena 230 Kč.

V sobotu 16. června – na sever naší Hané přes arboretum **Bílá Lhota** do **Úsova** (Lesnické muzeum v tamním zámku, židovské památky aj.) a do **Loštic** (mj. muzeum olomouckých tvarůžků).

Odjezd v 7 hodin, cena 110 Kč.

Od **pátku 22. do neděle 24. června** – třídní zájezd historicko-přírodovědného zaměření přes Třebíč, Telč, Jindřichův Hradec, Třeboň a České Budějovice **na ŠUMAVU**: Ubytování ve Stožci, odtud pěší túry ke Schwarzenberskému kanálu, k Plešnému jezeru, do boubínské pralesa apod. (podle dohody).

Odjezd v **6.30** hodin, cena jízdného 650 korun, za ubytování s polopenzí (podle volby různých možností) 200–450 Kč za noc.

K zájezdům několik poznámek:

Naše nabídka je určena členům VSMO, kteří jsou při úhradě ceny (hned při přihlašování) zvýhodněni částkou

Stejně jako loni (při cestě za památkami Velkomoravské říše na jižní Moravu 18. 6. 2011) čekají účastníky našich zájezdů mnohé překvapivé poznatky i letos.

Foto J. Kadlec

50 Kč. Nečlenům však rádi nabídneme volná místa. Pokud se přihlášený účastník nemůže později z nějakých důvodů zájezdu účastnit, měl by sám zajistit náhradní osobu nebo se odhlásit minimálně do 14 dnů před odjezdem. Jinak bohužel musíme účtovat stornovací poplatek ve výši 100 Kč.

Ani to není všechno...

Ve čtvrtek 3. května v podvečer (od 17 hodin) se v kapli Božího Těla v konviktu uskuteční **koncert staré hudby** z díla dávných olomouckých rodáků.

Od **čtvrťka 21. do neděle 24. června** proběhne v atriu muzea na nám. Republiky opět **výstava kaktusů a sukulentů** připravená naší sekci kaktusářů.

Od dubna do podzimu bude opět **každé pondělí** v místnosti VSMO od 16 do 17.39 hodin otevřena **HOUBAŘSKÁ PORADNA**.

*Nijak se nezmění ani činnost ostatních **ODBORNÝCH SEKCI VSMO**, které se scházejí ke svým schůzkám s úžeji zaměřeným programem v místnosti VSMO (v takzvaném domečku) ve dvoře muzea:*

Fotografická sekce každou sudou středu (počínaje 11. lednem 2012) od 16 hodin

Sekce astrologická tamtéž každou lichou středu (4., 18. ledna, 1. února atd.) od 17 hodin.

Sekce genealogická mívá schůzky každé třetí úterý v měsíci (tj. 17. ledna, 21. února atd.) v 15.30 hodin.

Numizmatická sekce si ke schůzkám vyhradila každou předposlední sobotu – 21. ledna, 18. února, 17. března atd.) od 8 do 11 hodin.

Pro **esperanto** je místnost k dispozici každý pátek od 16 hodin.

Pěstitelé kaktusů se (mimo jiné akce) scházejí k pravidelným schůzkám s přednáškou poslední sobotu v měsíci v 8 hodin (4. února, 3. března, 7. dubna atd.).

Ve všech sekcích bez výjimky rádi uvítají nové vážné zájemce.

Pravidelný kontakt pro dotazy (náměty, přání i stížnosti), případně přihlášky k zájezdům apod. s poněkud obměněným personálním obsazením:

- každé **pondělí** od 14 do 16 hodin hospodářka Bohumila Kühnová
- každý **čtvrtek** od 15 do 17 hodin, jednatelka Lucie Pospíšilová

Potřebné informace také po telefonu **585 515 135** (jen v uvedených pracovních hodinách).